

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

*Erramun Manterola Galdona
Porrajanekua*

*Zumaja,
Gipuzkoa
(1915-2009)*

Aurkibidea

Biografia

Zumaiako hizkera jasotzeko
proiektuan parte hartu zuen.

Zintak

ZUM-014

- **Proiektua:** Zumaiaiko hizkera
- **Elkarrizketatzailea(k):** Golmaio, Belen
- **Data:**
- **Iraupena:** 90 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Azkue Ibarbia, Xabier

ZUM-071

- **Proiektua:** Zumaiaiko hizkera
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:**
- **Iraupena:** 35 min
- **Euskarria:** VHS Standard
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. 'Canarias' ontziarekin topo egin zutenekoa

- **Erref:** ZUM-071/005
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:06:47. **Bukatu:** 00:07:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika](#) » [Gerra zibila \(1936-1939\)](#) » [Borroka](#)

Laburpena:

<p>Martxoaren 4an, Galdames Baionatik irten zen. Bat-batean, Canarias gerrako itsasontzia jarri zitzaien parean. Beste itsasontzi aleman bat zuen atzean, armaz kargatuta, Pasaian utzi eta Bilbon ofentsiba emateko. Baina Bilbao Bou ontziko komandanteak Bermeora eramatea lortu zuen. Beraiek Bilbora joan ziren.</p>

2. Zer itsasontzitan ibili zen lanean

- **Erref:** ZUM-071/006
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:07:51. **Bukatu:** 00:09:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Bera Gipuzkoa Bouen zebilen lanean Canarias ontziak eraso egin zienean. Anaiaren itsasontzira ez zuen joan nahi izan, hiltzekotan, ez denak batera hiltzeko. Gipuzkoako sei lagun hil zizkioten gudan. Gerora, "Destructor Zizkarren" ibili zen, eta hura hondoratu zutenean, Bartzelonara joan, eta aske utzi zuten.</p>

3. 'Canarias' ontziak eraso egin zien momentua

- **Erref:** ZUM-071/007
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:09:54. **Bukatu:** 00:11:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Canarias ontzia tiroka hasi zenean, momentu txarra izan zen. Erasoak nola izan ziren azaltzen du, eta zer lagun hil ziren kontatzen du. Nabarra itsasontzia ez zuen ikusi inguruan zegoenik. Salbatu zirela ikusi zutenean, Bilbora joan ziren.</p>

4. "Gipuzkoa" salbatu eta "Nabarra" hondoratu zenekoa

- **Erref:** ZUM-071/009
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:11:56. **Bukatu:** 00:12:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

"Galdames" ez zuen ikusi gudan. Arratsaldean izan zen guda. "Nabarran" hondora bota zutenean, 20 salbatu ziren.

5. Nola hondoratu zuten "Balears"

- **Erref:** ZUM-071/011
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:13:28. **Bukatu:** 00:15:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

"Nabarra" hondoratu eta handik urtebete juxtura, "Balears" hondoratu zuten Mediterraneoan, bera "Liberta" itsasontzian lanean zebilela. "Balearsen" zebilen marinela bat oraindik bizi da Zumaian. Erramunek mendeku moduan hartu zuen hondoratze hura.

6. Gudako istorioak gutxi kontatutakoa

- **Erref:** ZUM-071/012
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:15:21. **Bukatu:** 00:17:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gudako istorioak ez ditu askotan kontatu. Gudan salbatu ziren marinela hiltzen joan dira. "Nabarratik" bizirik dagoen bakarra bera da. "Balears" hondoratu zutenean, "Nabarrakoak" fusilatu nahi arren, libre utzi zituzten.

7. Gerra itsasoa mendian baino nahiago

- **Erref:** ZUM-071/013
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:17:36. **Bukatu:** 00:18:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra balitz, berriro itsasora joango litzateke mendira baino lehenago. Gogorra izan arren, denak doaz hondora, denak dira berdinak.

8. Erakusketak jendearengan izan dezakeen eragina

- **Erref:** ZUM-071/014
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:18:11. **Bukatu:** 00:19:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Erakusketak zertarako balio duen hitz egiten dute. Gazteek ez dute sinesten gerra eta gosea egon zenik. Baina gaurko gazteek prestakuntza hobea dute.

9. Gerra nola gogoratzen den

- **Erref:** ZUM-071/015
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 00:19:02. **Bukatu:** 00:22:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Heroitzat hartzen du bere burua, hala esaten baitio jendeak. Pozik dago guda harekin. Ez dio inori gorrotorik, denei barkatu die. Gutxi hitz egin da gerraz, beti tapatu egin izan da, eta gezur asko esan dira gertatutakoari buruz. Inguruko jendeak ez du sinetsi izan "Balears" beraiek hondoratu zutenik. Ez du sentitzen gerra galdu zuenik, baina behintzat pozik dago bizirik dagoelako.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com